

Številka: 018-061/2025-12

Datum: 4. 7. 2025

SKLEP

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija) je na podlagi 39. in 70. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/11 s sprem.; v nadaljevanju: ZPVPJN) v senatu mag. Zlate Jerman, kot predsednice senata ter Sama Červeka in Andraža Žvana, kot članov senata, v postopku pravnega varstva pri oddaji javnega naročila »*Večnamenski dom Arnovo selo – III. faza*«, na podlagi zahtevka za revizijo, ki ga je vložil vlagatelj Zelkom, storitveno podjetje, d.o.o., Cesta bratov Milavcev 42, Brežice (v nadaljevanju: vlagatelj), zoper ravnanje naročnika Občina Brežice, Cesta prvih borcev 18, Brežice (v nadaljevanju: naročnik), dne 4. 7. 2025

odločila:

1. Zahtevke za revizijo se zavrne.
2. Zahteva vlagatelja za povrnitev stroškov pravnega varstva se zavrne.
3. Zahteva izbranega ponudnika za povrnitev stroškov pravnega varstva se zavrne.

Obrazložitev:

Naročnik je obvestilo o naročilu male vrednosti na portalu javnih naročil objavil dne 8. 4. 2025, pod št. objave JN002446/2025-SL1/01.

Dne 13. 5. 2025 je naročnik na portalu javnih naročil objavil »*Odločitev v postopku oddaje javnega naročila*« z dne 13. 5. 2025 (v nadaljevanju: odločitev o oddaji naročila), s katero je predmetno javno naročilo oddal ponudniku Slikopleskarstvo in inženiring, Franc Kozmus s.p., Stržišče 18, Sevnica (v nadaljevanju: izbrani ponudnik), ki je oddal dopustno in glede na merilo najugodnejšo ponudbo, potem, ko je naročnik kot nedopustno izključil prvouvrščeno ponudbo.

Vlagatelj je zoper odločitev o oddaji naročila z vlogo z dne 20. 5. 2025 vložil zahtevek za revizijo (v nadaljevanju: zahtevek za revizijo). Zatrjuje kršitve pravil Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15 s sprem.; v nadaljevanju: ZJN-3) pri sprejemu navedene odločitve, saj izbrani ponudnik ne izpolnjuje pogojev za zakonito opravljanje dejavnosti gradbeništva in ni nominalni subjekt, ki bi mu dal na voljo vodjo gradnje, ki je zakonski pogoj za izvedbo gradnje. Predlaga,

da se zahtevku za revizijo ugotovi in izpodbijana odločitev razveljavi; zahteva tudi povrnitev stroškov pravnega varstva.

Izbrani ponudnik se je po pooblaščenju, Odvetniški družbi Grilc, Starc in partner, o.p., d.o.o., z vlogo z dne 23. 5. 2025 izjasnil o navedbah vlagatelja. Meni, da je izpolnil vse pogoje, ki jih je zahteval naročnik v predmetnem postopku oddaje javnega naročila in predlaga zavrnitev zahtevka za revizijo; zahteva tudi povrnitev stroškov.

Naročnik je s »Sklepom« z dne 2. 6. 2025 zahtevek za revizijo vlagatelja zavrnil kot neutemeljenega, zavrnil pa je tudi njegovo zahtevo za povrnitev stroškov pravnega varstva (v nadaljevanju: odločitev o zahtevku za revizijo).

Naročnik je dne 6. 6. 2025 Državni revizijski komisiji odstopil dokumentacijo v odločanje.

Vlagatelj se je z vlogo z dne 10. 6. 2025 opredelil do navedb naročnika v odločitvi o zahtevku za revizijo, z vlogo z dne 19. 6. 2025 pa do navedb izbranega ponudnika v vlogi z dne 23. 5. 2025 (katero mu je, skladno z 11. členom ZPVPJN v opredelitev posredovala Državna revizijska komisija). V vlogah vztraja pri navedbah iz zahtevka za revizijo in pojasnjuje, zakaj se z navedbami naročnika in izbranega ponudnika ne strinja (v nadaljevanju: opredelitev do navedb naročnika oz. opredelitev do navedb izbranega ponudnika).

Po pregledu dokumentacije o javnem naročilu ter po preučitvi navedb vlagatelja, naročnika in izbranega ponudnika je Državna revizijska komisija odločila, kot izhaja iz izreka tega sklepa, iz razlogov, navedenih v nadaljevanju.

Med vlagateljem in naročnikom je sporno, ali je naročnik ravnal skladno z dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila in določbami ZJN-3, ko je ugotovil dopustnost ponudbe izbranega ponudnika, čeprav po zatrjevanju vlagatelja slednji ne izpolnjuje pogojev za zakonito opravljanje dejavnosti gradbeništva in ni nominiral subjekta, ki bi mu dal na voljo vodjo gradnje, ki je zakonski pogoj za izvedbo gradnje.

Vlagatelj očitke opira na določbe dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, ki se nanašajo na registracijo za opravljanje dejavnosti, ki je predmet naročila (na točko 4.2 Povabila k oddaji ponudbe in točko 2.2. Navodil za izdelavo ponudbe) in zatrjuje, da za zakonito opravljanje gradbenih del ne zadošča le registracija dejavnosti v sodnem registru, ampak mora izvajalec skladno s 16. členom Gradbenega zakona (Uradni list RS, št. 199/21 s sprem.; v nadaljevanju: GZ-1) imeti sklenjeno pogodbo o zaposlitvi s posameznikom, ki zanj vodi gradnjo. Izbrani ponudnik nima zaposlenega vodje gradnje, niti ni sam kot Franc Kozmus vpisan v ustrezen imenik, kar izhaja iz javnih evidenc (imenik IZS, OZS in GZS) in poizvedb vlagatelja na IZS (v zvezi s tem vlagatelj predlaga še preveritev navedenih dejstev pri IZS ter poziv izbranemu ponudniku k predložitvi dokazil, iz katerih bi izhajala nasprotna ugotovitev). Vlagatelj še navaja, da je izbrani ponudnik ponudbo oddal samostojno, brez partnerjev ali podizvajalcev, ki bi mu dali na voljo kader, ki bo prevzel vodenje gradnje, naknadna nominacija podizvajalca ali partnerja pa ni dopustna in je lahko razlog za nedopustno spremembo pogodbe ter prekršek neresnične izjave o samostojni izvedbi del. Vlagatelj zato meni, da izbrani ponudnik ne izpolnjuje zakonskih pogojev za zakonito opravljanje registrirane dejavnosti in mu ni mogoče priznati sposobnosti, prav tako ponudba izbranega ponudnika ne ustreza zahtevam naročnika, določenim v tehničnih specifikacijah, saj je naročnik v PZI navedel, da se mora gradnja izvajati skladno z zakonom o graditvi objektov in pravili stroke, v 3. členu vzorcu pogodbe pa se izvajalcu nalaga izvajanje del skladno z veljavno zakonodajo. Pogoj je treba izpolnjevati v času oddaje ponudbe, naročnik pa mora ravnati skladno z zahtevami iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila in ob spoštovanju vseh veljavnih predpisov, ki urejajo področje predmeta naročila, ne glede na to, da

ni določil nominacije vodje gradnje v ponudbi, saj mora izvajalec skladno s pravili GZ-1 storitev vodenja gradnje izpolnjevati z vodjo gradnje.

Naročnik in izbrani ponudnik pojasnita, da izbrani ponudnik izpolnjuje vse pogoje iz razpisa, vlagatelj pa se nedopustno spušča v notranjo organizacijo izbranega ponudnika in sposobnost za kasnejšo izvedbo posla, za kar nima podlage v razpisnih pogojih, ki niso zahtevali nominacije vodje gradnje v ponudbi, še manj izkazati zanj pogoje. Določila GZ-1 se nanašajo šele na izvedbeno fazo in ne urejajo ravnanj naročnikov v postopkih oddaje javnih naročil, izbrani ponudnik pa bo moral pred nastopom izpolnjevati vse pogoje po GZ-1. Tudi določilo 3. člena vzorca pogodbe in tehnične specifikacije urejajo izvedbeno fazo. Sklicujeta se na odločitev Državne revizijske komisije v zadevi 018-035/2024, v kateri je bilo zavzeto stališče, da kolikor naročnik posameznih zahtev iz področnih predpisov ne vključi v dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila, nima pravne podlage, da naknadno določa zakonske pogoje v okviru presoje dopustnosti ponudb. Naročnik še pojasni, da je v točkah 4.2 Povabila k oddaji ponudbe in 2.2. Navodil za izdelavo ponudbe kot pogoj jasno določil registracijo ustrezne dejavnosti v ustreznem registru in ne zahteve po kadru iz 16. člena GZ-1. Prav tako se za registracijo dejavnosti gradbeništva ne zahteva zaposlenega vodje gradnje. Izbrani ponudnik je zahtevane pogoje izpolnil s podpisom izjave o izpolnjevanju pogojev, v kateri je navedel register, pri katerem ima registrirano dejavnost gradbeništva in datum vpisa.

Vlagatelj v opredelitvah do navedb naročnika in izbranega ponudnika izraža nestrinjanje z naročnikovo razlago pogoja registracije za zakonito opravljanje dejavnosti in vztraja, da je s tako zapisanim pogojem treba izpolnjevati tudi pogoje iz GZ-1, vključno z zaposlenim vodjo gradnje in to v času oddaje ponudbe in ne šele po podpisu pogodbe. Zatrjuje razliko med »*registracijo dejavnosti*« (na kar opira razlago naročnik, in kot izhaja iz odločitve Državne revizijske komisije v zadevi 018-035/2024) in »*registracijo za zakonito opravljanje dejavnosti*«. Vlagatelj še izpostavlja prakso izbranega ponudnika, ki v preteklem javnem naročilu za istega naročnika ni imel zaposlenega vodje gradnje ne v času oddaje ponudbe ne pri izvedbi naročila.

Vlagateljeve revizijske navedbe je potrebno presojati z vidika 29. točke prvega odstavka 2. člena ZJN-3, ki določa, da je dopustna tista ponudba, ki jo predloži ponudnik, za katerega ne obstajajo razlogi za izključitev in ki izpolnjuje pogoje za sodelovanje, njegova ponudba ustreza potrebam in zahtevam naročnika, določenim v tehničnih specifikacijah in v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, je prispela pravočasno, pri njej ni dokazano nedovoljeno dogovarjanje ali korupcija, naročnik je ni ocenil za neobičajno nizko in cena ne presega zagotovljenih sredstev naročnika.

Iz prvega odstavka 89. člena ZJN-3 izhaja, da sme naročnik javno naročilo oddati le ponudniku, čigar ponudba je dopustna. Naročnik skladno s prvim odstavkom 89. člena ZJN-3 (pregled in ocenjevanje ponudb ter način oddaje javnega naročila) odda javno naročilo na podlagi meril, potem ko preveri, da so izpolnjeni naslednji pogoji: a) ponudba je skladna z zahtevami in pogoji, določenimi v obvestilu o javnem naročilu in v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, po potrebi ob upoštevanju variant iz 72. člena ZJN-3, in b) ponudbo je oddal ponudnik, pri katerem ne obstajajo razlogi za izključitev iz 75. člena ZJN-3 in ki izpolnjuje pogoje za sodelovanje ter pravila in merila iz 82. in 83. člena ZJN-3, če so bila določena.

Iz navedenih določb ZJN-3 gre razbrati, da naročnik pri izbiri ponudbe upošteva, da je ta skladna z zahtevami, ki jih je določil v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila (in morebiti v obvestilu o javnem naročilu), ponudbo pa je oddal ponudnik, pri katerem ne obstajajo razlogi za izključitev in ki izpolnjuje pogoje za sodelovanje, pri čemer mora naročnik tudi upoštevati, da je te zahteve, razloge za izključitev in pogoje določil pred potekom roka za prejem ponudb (skladno z načelom transparentnosti iz 6. člena ZJN-3 in prepovedjo spreminjanja dokumentacije v zvezi

z oddajo javnega naročila po izteku roka za prejem ponudb, ki izhaja iz prve povedi drugega odstavka 67. člena ZJN-3).

ZJN-3 v prvem odstavku 76. člena določa, da naročnik v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila določi objektivna pravila in pogoje za sodelovanje, ki se lahko nanašajo na ustreznost za opravljanje poklicne dejavnosti, ekonomski in finančni položaj ter tehnično in strokovno sposobnost. Naročnik lahko v postopek javnega naročanja vključi le tiste zahteve, ki so potrebne za zagotovitev, da ima ponudnik ustrezne pravne in finančne zmogljivosti ter tehnične in strokovne sposobnosti za izvedbo javnega naročila. Vse zahteve morajo biti povezane in sorazmerne s predmetom javnega naročila (drugi odstavek 76. člena ZJN-3).

Naročnik lahko glede ustreznosti za opravljanje poklicne dejavnosti od gospodarskih subjektov zahteva, da so vpisani v enega od poklicnih ali poslovnih registrov, ki se vodijo v državi članici, v kateri ima gospodarski subjekt sedež (prva poved tretjega odstavka 76. člena ZJN-3). Glede tehnične in strokovne sposobnosti lahko naročnik določi zahteve, s katerimi zagotovi, da imajo gospodarski subjekti potrebne človeške in tehnične vire ter izkušnje za izvajanje javnega naročila v skladu z ustreznim standardom kakovosti (prva poved desetega odstavka 76. člena ZJN-3). V 77. členu ZJN-3 ureja možna dokazila, med drugim tudi za izkazovanje tehnične in strokovne sposobnosti (osmi odstavek).

ZJN-3 v 76. in 77. členu določa le izhodišča za oblikovanje pogojev za priznanje poklicne, tehnične in strokovne oziroma kadrovske sposobnosti ter možna dokazila za njihovo izkazovanje, naročnik pa je tisti, ki mora v vsakem konkretnem postopku oddaje javnega naročila, upoštevajoč specifičnost predmeta javnega naročila in morebitne posebne okoliščine v zvezi z njegovo izvedbo, določiti vsebinske, vrednostne in časovne kriterije posameznih pogojev ter način izkazovanja. V postopku oddaje naročila male vrednosti lahko naročnik, skladno s tretjim odstavkom 47. člena ZJN-3, zahteva, da ponudnik izkaže izpolnjevanje vseh zahtev naročnika z ESPD ali drugo lastno izjavo. Naročniku, ne glede na drugi odstavek 89. člena ZJN-3, v postopku naročila male vrednosti ni treba preveriti obstoja in vsebine navedb v ponudbi, razen če dvomi o resničnosti ponudnikovih izjav v ESPD.

Državna revizijska komisija po vpogledu v relevantne dele dokumentacije v zvezi z oddajo predmetnega javnega naročila (na katere se sklicuje vlagatelj) ugotavlja, da je naročnik v točki 4.2 Povabila k oddaji ponudbe, »Sodelovanje«, podal naslednjo zahtevo:

»Kot ponudnik lahko v postopku oddaje javnega naročila odda ponudbo vsak gospodarski ali drug subjekt, ki je pravna ali fizična oseba, ki je registrirana za dejavnost, ki je predmet javnega naročila in ima za opravljanje te dejavnosti vsa predpisana dovoljenja in izpolnjuje pogoje iz te razpisne dokumentacije.«

V točki 2.2. Navodil za izdelavo ponudbe, »Poklicna sposobnost ponudnika«, ki je bila del poglavja 2. Pogoji in dokazila, je naročnik določil pogoje in dokazila za ugotavljanje poklicne sposobnosti ponudnika, in sicer je pod a) navedel:

*»Ponudnik je **registriran** za zakonito opravljanje dejavnosti, ki je predmet tega javnega naročila. Ponudnik je vpisan v enega od poklicnih in/ali poslovnih registrov, ki se vodijo v članici, v katerim ima ponudnik sedež.*

DOKAZILO: Izjava ponudnika o izpolnjevanju pogojev.«

Državna revizijska komisija po vpogledu v ponudbo izbranega ponudnika ugotavlja, da je izbrani ponudnik oddal samostojno ponudbo (brez partnerjev ali podizvajalcev) in za dokazovanje

izpostavljenega pogoja poklicne sposobnosti – registracije dejavnosti v ponudbi predložil izpolnjeno Izjavo ponudnika o izpolnjevanju pogojev, v kateri je pod točko 8. navedel: *»Da smo vpisani v poklicni register in/oz. v poslovni register AJPES 14. 8. 1994 (vpišite ustrezni register).«* Predstavljena ponudbena vsebina izbranega ponudnika med strankama ni sporna. Prav tako med njima ni sporno, da je izbrani ponudnik registriran za dejavnost gradbeništva (konkretno za dejavnost 41.100: Gradnja stanovanjskih in nestanovanjskih stavb), ki je predmet javnega naročila (kar vlagatelj v zahtevku za revizijo tudi izrecno navede) in da ima izbrani ponudnik za opravljanje dejavnosti vsa potrebna dovoljenja, torej da izbrani ponudnik v tem smislu pogoj izpolnjuje.

Med strankama pa je sporno, ali bi moral naročnik, upošteva je zapisano vsebino pogoja, pri izbranem ponudniku ugotavljati tudi izpolnjevanje posebnega zakonskega pogoja iz 16. člena GZ-1, ki določa, da mora izvajalec za opravljanje dejavnosti gradbeništva imeti sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za polni delovni čas ali za krajši delovni čas v posebnih primerih v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja, ali z zakonom, ki ureja trg dela, z najmanj enim posameznikom, ki zanj vodi gradnjo (vodjo gradnje) (tretja alineja prvega odstavka), tega pa mora izvajalec, ki prevzame izvedbo celotne gradnje ali pretežnega dela gradnje, za vodenje gradnje tudi imenovati (peti in šesti odstavek 16. člena GZ-1).

Državna revizijska komisija najprej ugotavlja, da niti iz vsebine pogoja iz točke 4.2 Povabila k oddaji ponudbe in točke 2.2. Navodil za izdelavo ponudbe niti iz ostalih delov dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ne izhaja, da bi naročnik od ponudnikov zahteval, da morajo v ponudbi navesti vodjo gradnje in zanj izkazati pogoje, s čimer se strinja tudi vlagatelj. Vendar pa vlagatelj zapisano vsebino pogoja razlaga na način, da vključuje ne le registracijo dejavnosti, ki je predmet naročila, ampak tudi izpolnjevanje pogojev iz 16. člena GZ-1 po zaposlenem vodji gradnje, saj brez tega pogoja ponudnik dejavnosti gradbeništva ne more zakonito opravljati.

Državna revizijska komisija se z razlago vlagatelja ne strinja. Izbrani ponudnik in naročnik namreč pravilno ugotavljata, da v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila ni bilo določenih pogojev iz 16. člena GZ-1 in jih zato naročnik pri ugotavljanju sposobnosti izbranega ponudnika in dopustnosti njegove ponudbe ni bil dolžan preverjati. Vlagatelj napačno razume in razlaga pogoj po registraciji dejavnosti, ki v smislu prve povedi tretjega odstavka 76. člena ZJN-3 pomeni zahtevo po vpisu gospodarskih subjektov v enega od poklicnih ali poslovnih registrov, ki se vodijo v državi članici, v kateri ima gospodarski subjekt sedež. Tudi iz zapisane vsebine pogoja jasno in nedvoumno izhaja, da je naročnik zahteval le registracijo dejavnosti ponudnika. Tako je naročnik v točki 4.2 Povabila k oddaji ponudbe izrecno zahteval *»registracijo dejavnosti, ki je predmet javnega naročila«*. Prav tako je v točki 2.2. Navodil za izdelavo ponudbe zahteval: *»Ponudnik je registriran za zakonito opravljanje dejavnosti, ki je predmet tega javnega naročila.«* (pri čemer je poudarjena beseda **»je registriran«**), pogoj pa je konkretiziral z nadaljnjim zapisom: *»Ponudnik je vpisan v enega od poklicnih in/ali poslovnih registrov, ki se vodijo v članici, v katerim ima ponudnik sedež.«* in z dokazilom **»Izjava ponudnika o izpolnjevanju pogojev«**, v kateri so ponudniki v točki 8. podali izjavo: *»Da smo vpisani v poklicni register in/oz. v poslovni register (vpišite ustrezni register).«*. Poleg navedenega dokazila je bilo v okviru točke 2.1.2. Navodil za izdelavo ponudbe **»Druge priloge«**, pod točko j) kot dokazilo za registracijo dejavnosti določeno še: *»Dokazilo o registraciji ustrezne dejavnosti ponudnika, če le-ta ni razvidna iz javnih uradnih evidenc (AJPES e-PRS).«*

Iz navedenega po presoji Državne revizijske komisije brez dvoma izhaja, da naročnik od ponudnikov ni zahteval, da v času oddaje ponudbe, ko se predmet javnega naročila šele naroča in se dejavnost (gradbeništva) v zvezi s tem še ne izvaja, izpolnjujejo pogoje iz 16. člena GZ-1. Vlagatelj sicer poskuša svojo razlago opirati tudi na razliko med *»registracijo dejavnosti«* in *»registracijo za zakonito opravljanje dejavnosti«*, vendar temu ni mogoče slediti, saj gre v obeh

primerih za jasno zapisan pogoj registracije ponudnika za opravljanje dejavnosti, registracija pa je eden izmed zakonskih pogojev, potrebnih, da lahko gospodarska družba (v obliki katere deluje izbrani ponudnik) dejavnost začne opravljati skladno z Zakonom o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 42/06 s sprem.; v nadaljevanju: ZGD-1). Slednji namreč v šestem odstavku 6. člena določa, da lahko družba začne opravljati dejavnost, ko je vpisana v register. Zakon o poslovnem registru Slovenije (Uradni list RS, št. 49/06 s sprem.; v nadaljevanju: ZPRS-1) v prvem odstavku 10. člena določa, da poslovni subjekti prijavi za vpis v poslovni register predložijo podatke, zahtevane v prvem odstavku 8. člena ZPRS-1, med drugim glavno dejavnost po uredbi, ki določa standardno klasifikacijo dejavnosti in druge dejavnosti poleg glavne dejavnosti, določene v aktu o ustanovitvi subjekta, ki jih subjekt dejansko opravlja in pomenijo pomemben del njegovega poslovanja. ZGD-1 v sedmem odstavku iste določbe določa še, da če drug zakon za začetek opravljanja neke dejavnosti poleg pogoja iz prejšnjega odstavka določa še posebne pogoje za opravljanje te dejavnosti, lahko družba začne opravljati to dejavnost, ko izpolni posebne pogoje, določene z drugim zakonom. Če drug zakon določa, da sme družba začeti opravljati dejavnosti, ko pristojni državni organ ali organizacija z javnimi pooblastili izda odločbo, s katero ugotovi, da družba izpolnjuje pogoje za opravljanje te dejavnosti, lahko družba začne opravljati to dejavnost, ko pristojni organ izda tako odločbo. V obravnavanem primeru naročnik, kot že ugotovljeno, tovrstnih pogojev v postopku oddaje predmetnega javnega naročila ni določil, ampak je zahteval le registracijo dejavnosti ponudnika.

Naročnik tako s pogojem po registraciji za zakonito opravljanje dejavnosti poleg registracije ustrezne dejavnosti v času oddaje ponudbe ni zahteval še izpolnjevanja vseh posebnih zahtev področnih predpisov, ki urejajo opravljanje dejavnosti, ki je predmet naročila. Če bi sledili nasprotni razlagi vlagatelja in bi naročnik skladno z njo presojal dopustnost prejetih ponudb, bi naročnik nedopustno širil jasno zapisane zahteve iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila. Kot že predhodno navedeno, mora naročnik pri ugotavljanju dopustnosti ponudbe izhajati iz tega, kaj je, glede na 76. in 77. člen ZJN-3, določil v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila pred potekom roka za prejem ponudb, saj po poteku roka za prejem ponudb, tudi upošteva temeljna načela javnega naročanja, zlasti načelo transparentnosti javnega naročanja (6. člen ZJN-3) in načelo enakopravne obravnave ponudnikov (7. člen ZJN-3), dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ne sme več spreminjati ali dopolnjevati (prva poved drugega odstavka 67. člena ZJN-3). Načelo transparentnosti med drugim zahteva tudi, da so vse zahteve v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila določene jasno, natančno in nedvoumno, oziroma tako, da lahko vsi razumno obveščeni in običajno skrbni ponudniki razumejo njihov natančen obseg in jih razlagajo enako ter da lahko naročnik učinkovito preizkusi, ali ponudbe ponudnikov ustrezajo njegovim zahtevam (prim. npr. sodbo SEU v zadevi C-368/10, točka 109). Naročnikova dolžnost je, da pripravi dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila, ki je jasna in nedvoumna ter da postavljenim zahtevam sledi tudi pri presojanju dopustnosti ponudb. Širjenje ali spreminjanje pomena posamezne zahteve iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila šele po roku za predložitev ponudb po svoji vsebini pomeni prepozno in s tem nedopustno določanje konkretne vsebine zahteve oziroma nezakonit poseg v dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila.

Ker v obravnavanem primeru naročnik v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila torej ni določil, da morajo ponudniki že ob oddaji ponudbe izkazovati izpolnjevanje pogojev po 16. členu GZ-1 in imeti zaposlenega vodjo gradnje oziroma tega izkazati s partnerjem ali podizvajalcem, gre slediti navedbam naročnika, da ni imel podlage za ugotavljanje, ali izbrani ponudnik te pogoje izpolnjuje in, ali je njegova ponudba v tem delu dopustna. Določbe GZ-1 se nanašajo na izvedbeno fazo in ne določajo, na kakšen način morajo naročniki ravnati v postopkih oddaje javnih naročil, v kolikor pa bi naročnik želel, da ponudniki že v fazi postopka oddaje javnega naročila izkažejo izpolnjevanje zahtev, kot jih določa GZ-1 ali kakšen drugi zakon, bi le-te moral predvideti in vključiti že v dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila (prim. odločitev Državne

revizijske komisije v zadevi 018-035/2024). V tem smislu so zato neutemeljene navedbe vlagatelja, da ponudba izbranega ponudnika ne ustreza zahtevam naročnika, določenim v tehničnih specifikacijah, ker je naročnik v okviru PZI navedel, da se mora gradnja izvajati skladno z zakonom o graditvi objektov in pravili stroke, v 3. členu vzorcu pogodbe pa, da se izvajalcu nalaga izvajanje del skladno z veljavno zakonodajo, saj se te zahteve nanašajo na izvedbeno fazo. Državna revizijska komisija v zvezi s tem pojasnjuje, da navedeno ne pomeni, da lahko v konkretnem primeru izbrani ponudnik predmetno javno naročilo izvede, ne da bi pri izvedbi upošteval vsa določila relevantne zakonodaje, temveč le, da morebitne kršitve v izvedbeni fazi ne morejo vplivati na presojo dopustnosti ponudb v postopku oddaje javnega naročila, če naročnik posameznih zahtev in pogojev ni previdel že v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila. Kot že navedeno, je konkretizacija posameznih zakonskih zahtev v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila naročnikova dolžnost, splošno ter kasnejše sklicevanje na veljavne predpise v postopku oddaje javnih naročil pa ne predstavlja dovolj jasne, natančne in nedvoumne zahteve, na podlagi katere bi lahko naročnik zakonito presojal dopustnost ponudb. Če torej naročnik posameznih zahtev, ki jih določajo področni predpisi, ne vključi v dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila, nima pravne podlage, da naknadno, po lastni presoji, določa, katere zakonske pogoje in na kakšen način so bili ponudniki dolžni izkazovati že v okviru presoje dopustnosti ponudb v postopku oddaje javnega naročila. Posledično v konkretnem primeru naročnik, v nasprotju z zatrjevanjem vlagatelja, ni imel podlage s sklicevanjem na določbe GZ-1 naknadno določati dodatnih zahtev za vodjo gradnje, ki jih v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila ni predvidel pred potekom roka za prejem ponudb ter na njihovi podlagi presojati dopustnosti ponudb.

Ker vlagatelj ni uspel izkazati, da bi naročnik pri izbranem ponudniku moral ugotavljati izpolnjevanje pogojev iz 16. člena GZ-1 o zaposlenem vodji gradnje, je Državna revizijska komisija kot nepotrebne zavrnila dokazne predloge vlagatelja po vpogledu v javne evidence (imenik IZS, OZS in GZS), preveritev dejstev pri IZS ter poziv izbranemu ponudniku k predložitvi dokazil, ki bi potrdila, da izbrani ponudnik v času oddaje ponudbe ni imel zaposlenega vodje gradnje, saj to dejstvo ni relevantno za odločitev v predmetni zadevi. Državna revizijska komisija tudi ni presojala navedb vlagatelja glede domnevne nedopustne kasnejše nominacije partnerja ali podizvajalca izbranega ponudnika in s tem povezanih zatrjevanj glede nedopustne spremembe pogodbe ter prekrška neresnične izjave, saj ne le, da gre zgolj za hipotetična ugibanja vlagatelja o bodočih dejstvih, s katerimi ne zadosti svojemu trditvenemu (pa tudi ne dokaznemu) bremenu (7. in 212. člen Zakona o pravnem postopku, Uradni list RS, št. 26/99 s sprem.; v nadaljevanju: ZPP v povezavi s prvim odstavkom 13. člena ZPVPJN), gre tudi za nerelevantna zatrjevanja. Navedbe vlagatelja glede domnevno sporne prakse izbranega ponudnika, ki naj v preteklem javnem naročilu za istega naročnika ne bi imel zaposlenega vodjo gradnje ne v času oddaje ponudbe ne pri izvedbi naročila, so prepozne, saj so podane šele v vlogi z dne 10. 6. 2025 (prim. šesti odstavek 29. člena ZPVPJN), pa tudi nerelevantne, saj se ne nanašajo na konkretni postopek oddaje javnega naročila.

Državna revizijska komisija upošteva ugotovljeno zaključuje, da vlagatelj z zahtevkom za revizijo ni uspel izkazati, da je naročnik pri sprejemu izpodbijane odločitve ravnal v nasprotju z določbami dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila in ZJN-3, zato je, na podlagi prve alineje prvega odstavka 39. člena ZPVPJN, zahtevek za revizijo vlagatelja kot neutemeljenega zavrnila.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 1. točke izreka tega sklepa.

Vlagatelj je v zahtevku za revizijo uveljavljal povrnitev stroškov pravnega varstva.

Ker je povrnitev stroškov odvisna od utemeljenosti zahtevka za revizijo, vlagatelj pa z zahtevkom za revizijo ni uspel, je Državna revizijska komisija, upoštevajoč tretji odstavek 70. člena ZPVPJN, njegovo zahtevo za povrnitev stroškov pravnega varstva zavrnila.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 2. točke izreka tega sklepa.

Povrnitev stroškov postopka pravnega varstva je v vlogi z dne 23. 5. 2025 zahteval tudi izbrani ponudnik. Državna revizijska komisija je zahtevo izbranega ponudnika za povračilo stroškov zavrnila, saj je ocenila, da v konkretnem primeru prispevek izbranega ponudnika k rešitvi zadeve ni bil bistven in ni pripomogel ne k hitrejši ne k enostavnejši rešitvi zadeve ter da posledično priglašeni stroški niso bili potrebni (tretji, četrti in osmi odstavek 70. člena ZPVPJN).

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 3. točke izreka tega sklepa.

Pravni pouk:

Zoper to odločitev upravni spor ni dovoljen.

Predsednica senata:
mag. Zlata Jerman,
članica Državne revizijske komisije

Vročiti:

- naročnik,
- vlagatelj,
- izbrani ponudnik – po pooblaščenju,
- RS MJU.

Vložiti:

- v spis zadeve, tu.